

tuelt at stille videregående krav om udbygning af nettet og det tempo, hvori dette skal ske, f.eks. til et sådant potentielt 5. mobilnet.

Hertil kommer at et sådant krav ville bryde grundlæggende med lovforslagets og udbudsmodellens systematik, som netop indebærer at der kun stilles begrænsede krav hvor der ikke er reel frekvensknaphed.

Også de eksisterende tilladelsesindehavere er undergivet forskellige krav m.h.t. udbygningsgrad og udbygningstakt, baseret på de tilbud de hver især har afgivet herom.

Da der i dag er ledige frekvensressourcer til ERMES, *European Radio Messaging System*, er det – set i lyset af det ovenfor skitserede generelle principskifte for hvordan udbud afvikles og tilladelser udformes – relevant via en interessetilkendegivelsesrunde at få afprøvet, om der er reel knaphed på frekvenser til denne tjeneste. Er dette ikke tilfældet, vil det følge heraf, at den nuværende tilladelsesindehaver kan anmode om, at vilkår i den eksisterende tilladelse, der rækker ud over, hvad der kan fastsættes i henhold til § 14, stk. 2 og 3 i frekvensloven, ophæves og eventuelt erstattes med mindre omfattende vilkår i henhold til § 14, stk. 2 og 3.

4. Skærpet regulering af de facto duo- eller monopolmarkeder

Der kan være områder (delmarkeder), hvor frekvensressourcerne er så begrænsede, at der ikke er tilstrækkelige frekvensressourcer til at skabe et effektivt, konkurrencedrevet marked, fordi der kun er frekvensressourcer til at udstede 1-2 tilladelser til opbygning af større (navnlig landsdækkende) net, med sigte på kommercielt udbud af tjenester. I denne situation vil slutresultatet af et fuldt ud gennemført udbud, hvor der har været konkurrence om at få adgang til de pågældende frekvensressourcer, fortsat være et de facto monopol- eller duopolmarked.

Der kan også være tale om, at kundeunderlaget er så spinkelt og de økonomiske omkostninger ved at investere i nye trådløse net af større omfang er så omfattende, at der, uanset at der frekvensmæssigt er mulighed for at tildele yderligere tilladelser, ikke kan forventes, at der opstår et effektivt konkurrencedrevet marked. I denne situation vil der være tale om, at udbudsforretningen afbrydes undervejs, idet der ikke er tilstrækkelig efterspørgsel efter frekvenser. Også i denne situation kan der opstå et de facto monopol- eller duopolmarked.

Der er i disse situationer et særligt behov for en regulatorisk beskyttelse af de slutbrugere og/eller tjenestudbydere, der ønsker at benytte sådanne net.

Lovforslaget indeholder forslag om, for så vidt angår den førstnævnte situation, at udvide den gældende hjemmel til at fastsætte vilkår om selve produktudbudet, kvaliteten heraf, de priser, som udbyderen påtænker at anvende, og den tilbudte udbygningshastighed og udbygningsgrad, således at vilkår herom kan fastsættes med en tidsmæssig udstrækning svarende til hele tilladelsesperiodens længde. Som reglerne er i dag kan der kun fastsættes vilkår med en maksimal varighed på 1 år efter at den vilkårsfastsatte udbygning er fuldført (idet de dog minimum skal gælde 2 år). Dette vil stadigvæk være udgangspunktet efter de nye regler.

Med hensyn til den anden af de nævnte situationer, vil der efter den ovenfor beskrevne generelle udbudsmodel slet ikke være adgang til at fastsætte vilkår vedrørende om selve produktudbudet, kvaliteten heraf af priser, som udbyderen påtænker at anvende, og den tilbudte udbygningshastighed og udbygningsgrad, idet der ikke er reel frekvensknaphed. Det foreslås at der indføres hjemmel hertil, ligeledes med en tidsmæssig udstrækning svarende til den samlede tilladelsesperiode.

Det er Telestyrelsen, som baseret på et skøn over, hvorvidt der foreligger tilstrækkelig konkurrence, træffer afgørelse om hvorvidt der er grundlag og behov for at anvende de pågældende bestemmelser om skærpet vilkårsregulering. Det foreslås derfor også, at Telestyrelsen får hjemmel til, i løbet af tilladelsesperioden, at ophæve vilkår som nævnt, hvis man skønner at konkurrencesituationen har ændret sig, så der foreligger tilstrækkelig konkurrence.

For indeværende skønnes det alene at blive relevant at anvende de ovenfor beskrevne bestemmelser i forbindelse med udstedelse af tilladelser til de landsdækkende net baseret på TETRA-teknologien eller tilsvarende teknologier.

Det kan ikke afvises, at der i fremtiden vil opstå samme problem i forbindelse med udnyttelse af andre frekvensressourcer.

5. Forskellig regulering af konkurrerende teknologier

Lovforslagets udbudsmodel indebærer, at man kan komme i den situation, at konkurrerende systemer og teknologier, f.eks. de tre forskellige mobilsystemer (GSM900, GSM1800 og 3. generations mobiltelefoni), men også de nye mobilteknologier der skal tilgode se bl.a. nød- og beredskabsbrugeres, samt transport- og forsyningssektorens særlige behov, reguleres forskelligt, idet det kan vise sig, at der ikke på alle områder er tale om begrænsede ressourcer.